

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 34, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1719](#) 22-11-2022

Ontvankelijkheid vordering benadeelde partij.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1710](#) 22-11-2022

‘Wist of redelijkerwijs weten’ dat rijbewijs ongeldig is verklaard.

RECHTSPRAAK

‘Wist of redelijkerwijs weten’ dat rijbewijs ongeldig is verklaard.

‘Wist of redelijkerwijs weten’ dat rijbewijs ongeldig is verklaard.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie overtreding van artikel 9 lid 2 WVV 1994 is bewezen verklaard, over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van twee verbalisanten.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat voor zover de raadsman betoogd heeft dat verdachte niet wist of redelijkerwijs kon weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, uit het dossier blijkt dat het CBR op 3 mei 2018 een aangetekende brief heeft verzonden naar verdachte waarin medegedeeld is dat verdachte een rijvaardigheidsonderzoek moet doen en voorlopig niet meer mag rijden. In de bijlage bij deze brief is vermeld dat indien de uitslag van het onderzoek niet goed is, het rijbewijs ongeldig wordt. Het dossier bevat daarnaast een aangetekende brief van het CBR aan verdachte van 4 juli 2018 waarin is medegedeeld dat verdachte een rijvaardigheidsonderzoek heeft gedaan, dat de uitslag is dat hij niet voldoende rijvaardig is en dat hij een tweede rijvaardigheidsonderzoek kan doen. Verder bevat het dossier een aangetekende brief van het CBR d.d. 24 september 2018, waaruit blijkt dat verdachte een tweede rijvaardigheidsonderzoek heeft gedaan met een auto (cat. B), dat hij dit onderzoek niet heeft gehaald en dat zijn rijbewijs daarom vanaf 1 oktober 2018 ongeldig is verklaard. Gelet op het voorgaande overweegt het hof dat verdachte redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

De Hoge Raad overweegt dat hij in ECLI:NL:HR:2019:1146 onder meer vooropgesteld heeft dat uit de bewijsvoering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van het besturen van het motorrijtuig ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Dit vereiste hangt ermee samen dat artikel 9 WVV 1994 een misdrijf oplevert; een dergelijk vereiste geldt bijvoorbeeld niet bij de overtreding van artikel 107 WVV 1994. De vraag of aan dit vereiste is voldaan kan bijzondere aandacht verdienen, in het bijzonder in die gevallen waarin daarover niets blijkt uit de verklaringen van de verdachte, noch uit

gedragingen zoals het voldoen aan de verplichting het ongeldig verklaarde rijbewijs in te leveren (vgl. art. 124 lid 4 en art 132 lid 5 WVV 1994). In dat verband is van belang dat uit de enkele omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief en als gewone brief naar de verdachte is verzonden en die brieven vervolgens niet als onbestelbaar retour zijn gekomen, niet zonder meer kan worden afgeleid dat de verdachte 'wist of redelijkerwijs moest weten' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Welke bijkomende of andere omstandigheden wel toereikend zijn, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Opmerking verdient dat de bewijsmotivering in dit opzicht wel toereikend is wanneer uit de bewijsvoering volgt dat een uitreiking van het besluit tot ongeldigverklaring in persoon heeft plaatsgevonden.

De Hoge Raad overweegt dat uit de enkele omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van zijn rijbewijs per aangetekende brief aan de verdachte is verzonden, niet kan worden afgeleid dat de verdachte redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Die gevolgtrekking kan daaraan ook niet worden verbonden in samenhang met wat het hof in de bewijsvoering voor het overige in aanmerking heeft genomen. De Hoge Raad oordeelt dat de bewezenverklaring, voor zover die inhoudt dat de verdachte 'redelijkerwijs moest weten dat een op zijn naam gesteld rijbewijs ongeldig was verklaard', daarom ontoereikend is gemotiveerd.

J.H.J. Verbaan, november 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1710

Zaaknummer: 21/01681

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claasens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 9 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid vordering benadeelde partij.

Ontvankelijkheid vordering benadeelde partij.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie seksueel binnendringen bij zijn meerderjarige stiefdochter met verstandelijke beperking is bewezen verklaard, onder meer over het oordeel van het hof dat de benadeelde partij ontvankelijk is in haar vordering. Het cassatiemiddel betoogt dat de benadeelde partij vanwege een door de kantonrechter uitgesproken beschermingsbewind niet bevoegd was de vordering in te dienen nu zij zich door een bewindvoerder had moeten laten vertegenwoordigen.

Het hof heeft met betrekking tot de ontvankelijkheid van de benadeelde partij in haar vordering overwogen dat de benadeelde partij zich in eerste aanleg in het strafproces heeft gevoegd met een vordering tot schadevergoeding. Deze bedraagt € 20.000. De vordering is bij het vonnis waarvan beroep toegewezen tot een bedrag van € 10.000. De benadeelde partij heeft zich in hoger beroep opnieuw gevoegd voor het bedrag van haar oorspronkelijke vordering.

Het hof acht, anders dan de raadsman heeft bepleit, de benadeelde partij gelet op de omstandigheden van dit geval ontvankelijk in haar vordering. De benadeelde partij heeft haar vordering zonder tussenkomst van de bewindvoerder ingediend. Het voegingsformulier benadeelde partij is getekend op het moment dat verdachte nog haar bewindvoerder was. Een redelijke afweging van de belangen van de benadeelde partij staat er in dit geval aan in de weg haar niet-ontvankelijk te verklaren omdat verdachte op het moment van het tekenen van het voegingsformulier namens haar de procesbevoegdheid had. De opvolgend bewindvoerder had de procedure kunnen overnemen. Waarom dit niet is gebeurd, is het hof onbekend. Nu de benadeelde partij echter werd vertegenwoordigd door een advocaat, gaat het hof ervan uit dat haar belangen goed zijn behartigd. De omissie de huidige bewindvoerder als procespartij te stellen, zal het hof niet ten nadele van de benadeelde partij laten gelden. Het hof overweegt dat de eisen van redelijkheid en billijkheid in een geval als dit eraan in de weg staan dat de verdachte als degene die de benadeelde partij opzettelijk schade heeft toegebracht een beroep

op deze omissie doet. Het bewind dient immers tot bescherming van de onder bewind gestelde, niet van verdachte.

Anders dan de raadsman heeft bepleit, levert de vordering als zodanig naar het oordeel van het hof geen onevenredige belasting van het strafgeding als bedoeld in artikel 361 lid 3 Sv op. De vordering bestaat uit slechts één post, te weten immateriële schade. De omvang daarvan kan door het hof op grond van artikel 6:97 BW worden geschat.

Uit het onderzoek ter terechtzitting is het hof voldoende gebleken dat de benadeelde partij als gevolg van het bewezen verklaarde handelen van verdachte rechtstreeks schade heeft geleden. Het hof waardeert die schade op een bedrag van € 10.000. Verdachte is tot vergoeding van die schade gehouden zodat de vordering tot dat bedrag zal worden toegewezen.

Voor het overige is het hof van oordeel dat behandeling van de vordering een onevenredige belasting van het strafgeding oplevert. In zoverre kan de benadeelde partij daarom thans in haar vordering niet worden ontvangen en kan zij haar vordering slechts bij de burgerlijke rechter aanbrengen.

Om te bevorderen dat de schade door verdachte wordt vergoed, zal het hof de maatregel van artikel 36f Sr opleggen op de hierna te noemen wijze.

De Hoge Raad haalt artikel 1:431 lid 1 BW, artikel 1:438 BW, artikel 1:441 lid 1 BW, artikel 51c lid 1 tot en met 3 Sv, artikel 51f lid 1 en 4 Sv en artikel 361 lid 3 Sv aan en overweegt dat uit genoemde bepalingen volgt dat ingeval de goederen van een meerderjarige onder bewind zijn gesteld, deze persoon zich niet zelfstandig of via haar advocaat als benadeelde partij kan voegen in het strafproces, maar dat zij in rechte moet worden vertegenwoordigd door haar bewindvoerder, die zich desgewenst overeenkomstig artikel 51c lid 3 Sv ter terechtzitting weer kan laten vertegenwoordigen door een advocaat.

De Hoge Raad overweegt dat in een geval waarin de benadeelde partij ten onrechte niet is vertegenwoordigd door haar bewindvoerder, de beginselen van een behoorlijke procesorde meebrengen dat zij niet op die grond niet-ontvankelijk wordt verklaard in haar vordering, dan nadat haar door het openbaar ministerie dan wel door de rechter de gelegenheid is geboden dat verzuim te herstellen en die gelegenheid niet is benut (vgl. over het geval waarin het voegingsformulier was ingediend door een niet bij bijzondere volmacht schriftelijk gemachtigde, ECLI:NL:HR:2002:AD5371, r.o. 4.6). Als dit naar het oordeel van de rechter een onevenredige belasting van het strafgeding zou opleveren, kan de rechter op de voet van artikel 361 lid 3 Sv bepalen dat de vordering niet-ontvankelijk is en dat de vordering alleen nog bij de burgerlijke rechter kan worden aangebracht. Daarbij verdient opmerking dat de schadevergoedingsmaatregel ook kan worden opgelegd als een benadeelde partij niet in haar

vordering kan worden ontvangen (vgl. ECLI:NL:HR:2019:793, r.o. 2.9.2).

De Hoge Raad oordeelt, gelet op hetgeen is overwogen, dat het oordeel van het hof dat de benadeelde partij, van wie de goederen onder bewind zijn gesteld en die niet is vertegenwoordigd door haar bewindvoerder, ontvankelijk is in haar vordering, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. De Hoge Raad overweegt dat de klacht terecht is voorgesteld. Een vernietiging door de Hoge Raad van de beslissing van het hof tot toewijzing van de vordering van de benadeelde partij voor wat betreft de gevorderde immateriële schade laat echter de verplichting voor de verdachte tot betaling van de voor hetzelfde feit en voor een gelijk bedrag opgelegde schadevergoedingsmaatregel in stand, nu de klacht zich niet keert tegen de materiële verschuldigdheid van de schade (vgl. ECLI:NL:HR:2021:1932, r.o. 2.4). Daarom heeft de verdachte onvoldoende belang bij de klacht over de beslissing van het hof met betrekking tot de door de benadeelde partij gevorderde schade. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht om die reden niet tot cassatie kan leiden.

J.H.J. Verbaan, november 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1719

Zaaknummer: 21/03078

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claasens en T. Kooijmans

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 1:1431 BW, 1:1438 BW, 1:1441 BW, 51f Sv en 361 Sv